

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Aukštaitijos vandenys“

2017-08-22

Nr. (28.5)-A4-8630

El. p.: info@avandenys.lt

I

Nr.

UAB „COWI Lietuva“

El. p.: info@cowi.lt

Panevėžio rajono savivaldybės
administracija

El. p. savivaldybe@panrs.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
Panevėžio departamentas

El. p. panevezys@nvsc.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo
valdyba

El. p. panevezys.pgv@vpgt.lt

Kultūros vertybių apsaugos departamento

Panevėžio skyriui

El. p. panevezystp@heritage.lt

Kopija

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Panevėžio regiono aplinkos apsaugos
departamentas

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL PANEVĖŽIO MIESTO NUOTEKŲ VALYMO ĮRENGINIŲ REKONSTRAVIMO IR EKSPLOATACIJOS PAPUŠIŲ K. 2, PANEVĖŽIO SEN., PANEVĖŽIO R., POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada.

Aplinkos apsaugos agentūros 2017-06-28 priimta atrankos išvada Nr. (28.5)-A4-6848 dėl Panevėžio miesto nuotekų valymo įrenginių rekonstravimo ir eksploatacijos poveikio aplinkai vertinimo. Pagal atrankos išvadą planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

1^l. Kur, kada ir kokiuose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma.

Apie priimtą atrankos išvadą buvo paskelbta laikraščiuose: “Lietuvos žinios “ (2017-07-01) ir “Tėvynė” 2017-07-01). Panevėžio seniūnijos skelbimų lentoje (2017-07-01).

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Aukštaitijos vandenys“, Velžio kelias 13, Panevėžys, tel. (8-45) 586609, el. p. info@avandenys.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas. Panevėžio miesto nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas ir eksploatacija.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta - Papušių k. 2, Panevėžio sen., Panevėžio r.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas. Planuojama ūkinė veikla (toliau PŪV) bus vykdoma žemės sklype, kurio unikalus Nr. 4400-4326-9301 (kad. Nr. 6644/0003:498 Molainių k.v.). Pagrindinė žemės sklypo naudojimo paskirtis - kita. Žemės sklypo naudojimo būdas yra susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos. Žemės sklypo plotas – 31,1542 ha. Panevėžio miesto nuotekų valymo įrenginių (toliau - NVĮ) rekonstravimas bus atliekamas esamoje nuotekų valyklos teritorijoje. Inžinerinių tinklų, įrenginių ir konstrukcijų statyba ir rekonstravimas už esamos Panevėžio nuotekų valyklos teritorijos nenumatomi. Rekonstravimo darbai numatomi šiuose parengtinio valymo grandies statiniuose: grotų pastate; smėliagaudėse; smėlio atskyrimo patalpoje. Dumblo apdoravimo įrenginių išplėtimą apims: naujo dumblo pūdytuvo, kurio naudingas tūris 3200 m³, statyba; biodujų talpyklos, kurios naudingas tūris 400 m³, ir priestato statyba; naujų dumblo ir biodujų vamzdynų įrengimo ir pajungimo į esamas sistemas darbai; dumblo pūdymui reikalingos technologinės įrangos, susijusios su naujo pūdytuvo statyba (šilumokaičių, cirkuliacinių siurblių ir kt.), įrengimas; cheminių reagentų įterpimo ir dozavimo į pūdomą perteklinį dumblą sistemos įrengimas; paviršinio dumblo surinkimo ir pašalinimo sistemos, esamuose gravitaciniuose pirminio dumblo tirštintuvuose, įrengimas; biodujų valymo grandies statyba; naujos, galingesnio pajėgumo biodujų žvakės įrengimas esamos žvakės vietoje; esamos SCADA sistemos išplėtimas; inžinerinių tinklų ir privažiavimo kelių, reikalingų naujai statomų grandžių eksploatacijai, renovacija ir nauja statyba; termocheminės hidrolizės įrenginių perspektyvinis įrengimas. Taip pat numatoma rekonstruoti atskiras elektrotechnikos sistemas šiuose nuotekų valyklos ir jos parengtinio valymo grandies statiniuose: debito matavimo latakė, smėlio atskyrimo pastate, vietinėje nuotekų siurblinėje, laboratoriniame – buitiniame pastate. Pradėjus vykdyti PŪV, valyklos pajėgumas nebus keičiamas. Po rekonstrukcijos įgyvendinimo numatoma, kad grotų nešmenų kiekis gali padidėti iki 100 proc. Taip pat numatoma, kad iš smėliagaudžių šalinamo smėlio kiekis sumažės apie 10 proc. Naujas dumblo pūdytuvas (naudingas tūris 3200 m³) bus statomas šalia esamų pūdytuvų ir atitinkamais vamzdynais pajungiamas į esamas sistemas. Numatoma pūdytuvo statybos vieta – tarpe tarp esamo dumblo pūdytuvo Nr.2 ir esamo dumblo nusodintuvo Pūdytuve turės būti palaikomas mezofilinis technologinis režimas, užtikrinant, kad pūdytuvo apkrova pagal bepelenes sausas medžiagas (BSM) būtų 1,6 – 3,2 kgSM/m³/d, o išbuvimo trukmė prie vidutiniškai susidarančio dumblo kiekio ne mažiau 20 parų, prie maksimaliai susidarančio dumblo kiekio ne mažiau 15 parų. Planuojama ne mažesnio kaip 400 m³ tūrio dvigubos membranos tipo biodujų talpykla, galinti sukaupti per 3 valandas naujame pūdytuve susidariusių dujų kiekį. Ji pagaminta iš specialios rūšies gumos, atsparios ultravioletinių spindulių ir pelėsių grybelio poveikiui, bei prisotinta degimą slopinančių medžiagų. Dumblo putų ir kondensato pašalinimui iš biodujų įrengiama plovimo aušinimo sistema, susidedanti iš aktyvaus biodujų plovimo vandeniu ir biodujų aušinimo, kondensato surinkimo ir pašalinimo. Biodujų pertekliui sudeginti bus įrengiama cilindrinio tipo biodujų žvakė. Biodujų grandies įrangos valdymas numatomas automatinis/rankinis per PLK ir SCADA bei vietinis valdymas su indikacijomis ir su stebėjimo galimybe ir per centrinį PLV, ir per SCADA sistemą. Naujai statomų dumblo apdoravimo grandžių eksploatacijos ar techninio aptarnavimo metu susidarysiančios gamybinės nuotekos ir lietaus (paviršinės) nuotekos nuo naujų pastatų ir teritorijos bus surenkamos per vietinę nuotekų surinkimo sistemą, perpumpuojamos į nuotekų valyklos pradžią ir išvalomos kartu su atitekančiomis į valyklą nuotekomis. Rekonstravus parengtinio nuotekų valymo grandies dalį ir pradėjus pilnai veikti dumblo džiovyklai, sunaudojamo vandens kiekis gali

padidėti iki 95 tūkst. m³ per metus. Kadangi vandenvietės pajėgumas siekia iki 102,2 tūkst. m³ per metus, jokių pokyčių vandenvietėje nenumatoma. Panevėžio NVĮ ir nuotekų išleidimo parametrai su vykdomu projektu nebus keičiami, išleidžiamų nuotekų poveikis priimtuvui nėra vertinamas ir priimtuvui priimtinos apkrovos nėra nustatomos. Po projekto įgyvendinimo numatoma, kad padidės teršalų, patenkančių į aplinkos orą, kiekis ir sieks 97,127 t per metus. Siekiant įvertinti į aplinkos orą išmetamų teršalų koncentraciją, atsižvelgiant į didesnius vienkartinius teršalų kiekius iš kogeneracinių įrenginių, buvo atliktas Panevėžio miesto NVĮ veiklos metu išmetamų aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimas. Įvertinus modeliavimo metu gautus rezultatus nustatyta, kad nei vieno teršalo pažemio koncentracija tiek be foninio aplinkos oro užterštumo, tiek su įvertintu foniniu užterštumu neviršija leistinų ribinių verčių, esant pačioms nepalankiausioms meteorologinėms sąlygoms. Panevėžio miesto NVĮ teritorijoje yra įrengti du oro teršalų valymo įrenginiai biofiltrai, vienas prie grotų pastato, o kitas prie dumblo džiovavimo pastato. Pagrindinė šių valymo įrenginių paskirtis yra išvalyti į aplinkos orą patenkančius amoniako teršalus. Buvo atlikti išmetamo sieros vandenilio koncentracijos nustatymai. Pagal atliktus matavimus šio teršalo koncentracija buvo nustatyta žemiau nustatymo ribos. Siekiant išvengti sieros vandenilio ir kitų kvapų skleidžiančių medžiagų išsiskyrimą į aplinkos orą iš dumblo aikštelės į kurią šalinamas dumblas, šiltuoju metų laikotarpiu dumblo paviršius aikštelėje yra periodiškai išpurškiamas biologiškai aktyviomis probiotinėmis ir kvapus neutralizuojančiomis medžiagomis. Siekiant sumažinti sieros vandenilio kiekį susidarantiame dumble ir tuo pačiu biodujose, į sutankintą dumblą prieš paduodant jį į pūdytuvus yra įterpiamas geležies chloridas. Iš kogeneratorių kontroliuojanti institucija nustatė momentinį išmetamų teršalų (galiojančiame dabartiniame taršos leidime) viršijimą. PŪV užsakovas mano kad tai yra susiję su pasikeitusia dumblo sudėtimi. Artimiausiu metu planuojama atlikti kogeneratorių remontą. Siekiant iki minimumo sumažinti sprogimo pavojaus riziką biodujų talpykloje dėl galimo biodujų pertekliaus planuojama vietoje esamo fakelo įrengti dvigubai galingesnę fakelą, kuriame planuojama sudeginti perteklines biodujas. Fakelas būtų naudojamas tik tuo atveju, kuomet dėl nenumatytų priežasčių sustotų kogeneracinių įrenginių darbas ir biodujos negalėtų būti sudegintos vidaus degimo varikliuose. Fakelas bus aprūpintas patikima nenutrūkstamo veikimo elektrine užsidegimo sistema, kurios veikimas bus suderintas proporcingai valandinei pikinei biodujų gamybai. Panevėžio miesto NVĮ teritorijoje šiuo metu yra du stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai: Nr. 021 (grotų pastato biofiltras) ir Nr. 022 (dumblo džiovimo biofiltras), per kuriuos į aplinkos orą patenka kvapų skleidžianti medžiaga – amoniakas. Kvapų skleidžiančių šaltinių skaičius ir patenkančių kvapų skleidžiančių medžiagų kiekis eksploatuojant Panevėžio miesto NVĮ po rekonstrukcijos nepasikeis. Maksimali kvapo koncentracija įmonės teritorijoje nepakis. Siekiant išvengti kvapų susidarymo Panevėžio miesto NVĮ yra įrengta visa eilė priemonių: biofiltrai, dumblo džiovavimo įrenginiai, biodujų gamybos įrenginiai, kogeneracinės jėgainės. Parengtinio valymo įrenginiai (smėliagaudė), nuotekų siurbliai (panardinamo tipo), orapūtės bus įrengti uždareme pastate. Vengiama kvapų susidarymui reikalingų aplinkos sąlygų – palaikomas nuotekose ištirpusio deguonies reikiamas kiekis, visiškas nuotekų susimaišymas užtikrinant tekėjimo greitį (apsaugant nuo nuosėdų susidarymo), vengiama dumblo kaupimosi tankuose ir per ilgo dumblo brendimo, perkrovos recirkuliuojant ir išlyginant tėkmes, palaikomi pastovaus kiekio organinių junginių biologiniai procesai. Panevėžio miesto NVĮ pagrindiniai triukšmą keliantys taršos šaltiniai yra sunkiasvoris transportas, išvežantis smėlio atliekas į miesto sąvartyną, atvežtinį tankintą ar sausą dumblą pristatantis transportas bei NV teritorijoje dirbantis transportas (autokrautuvas), išvežantis dumblą į džiovinto dumblo kaupyklą ar dumblo aikšteles. Technika veikia tik dienos metu ir tik darbo valandomis. Nuotekų valykloje naudojama įranga, kelianti triukšmą: orapūtės, maišyklės ir siurbliai. Maišyklės ir siurbliai sumontuoti vandenyje bei uždaruose rezervuose, dėl to jų skleidžiamas triukšmas bus minimalus. Orapūtės statomos uždareme pastate, todėl triukšmo lygis artimiausioje aplinkoje neviršys higienos normos keliamų reikalavimų. Remiantis analogiškų arba panašių nuotekų valyklų darbų patirtimi, su įdiegtomis

triukšmo izoliavimo priemonėmis (t.y. orapūtės su garso slopinimo gaubtais ir įrengiamos uždaramė pastate bei įrengus uždarus rezervuarus) jų skleidžiamo triukšmo lygis neviršija HN 33:2011 nustatytų reikalavimų. Artimiausi gyvenamieji namai/sodybos nuo PŪV teritorijos yra nutolę: Papušių k. 210 – 1115 m atstumu; Varpučių k. 445 -640 m atstumu; Lakštingalų k. 280 m atstumu. Artimiausia gyvenvietė yra Berniūnų, nuo PŪV teritorijos į rytus nutolusi 1,4 km atstumu. Artimiausia švietimo įstaiga yra Berčiūnų pagrindinė mokykla, adresu Rožių g. 1, Berčiūnai, kuri nuo PŪV teritorijos yra nutolusi apie 2,8 km šiaurės rytų kryptimi. Artimiausia Panevėžio ligoninė nuo PŪV teritorijos nutolusi 13,1 km. Artimiausia saugoma teritorija Sanžilės kraštovaizdžio draustinis nuo PŪV teritorijos nutolęs 2,5 km atstumu šiaurės rytų kryptimi.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas. Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas nebus susijęs su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis, todėl ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas. Artimiausia Natura 2000 teritorija (Žalioji giria) nutolusi apie 18,5 km nuo PŪV.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą. Buvo gautas 2017-07-11 Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamento raštas Nr. 2.5-1249(16.8.6.5.11), kuriame prašoma persvarstyti priimtą atrankos išvadą.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą.

Posėdis įvyko 2017 m. rugpjūčio 10 d. 9. 00 val. Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Panevėžio ir Utenos skyriuje, adresu Žvaigždžių g. 21, Panevėžys. Dalyvavo: UAB „COWI Lietuva“ atstovės Adelė Sakalauskaitė ir Milda Andriunaitė; UAB „Aukštaitijos vandenys“ atstovai Saulius Venskus, Egidija Razmienė, Kęstutis Pareščius, Raimondas Vogulis; Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamento atstovai. Violeta Juozapavičienė ir Povilas Bružas; Panevėžio RAAD atstovė Gintarė Zabarauskienė. Kiti persvarstyme nedalyvaujantys PAV subjektai, apie nedalyvavimą neinformavo ir savo išvados dėl PAV nepateikė. PAV atrankos dokumentų rengėjas ir UAB „Aukštaitijos vandenys“ atstovai paaiškino, kad planuojamos ūkinės veiklos tikslas - gerinti nuotekų valymo įrenginių darbo kokybę bei mažinti poveikį aplinkai. Po rekonstrukcijos įgyvendinimo nuotekų valyklos pajėgumai nebus keičiami. PŪV metu naujų kvapų šaltinių neatsiras. Rekonstravimo darbai bus susiję tik su vienu esamu kvapų taršos šaltiniu, t.y. grotomis. Kvapų mažinimui nuo grotų yra įrengtas biofiltras. Pagrindiniai kvapų šaltiniai yra nuotekų dumblo aikštelės, todėl PŪV metu numatomas dumblo apdoravimo įrenginių išplėtimas tik pagerins esamą situaciją. NVSC atstovai paprašė PAV dokumentų rengėjo išsamiau papildyti informaciją atrankai. PAV dokumentų rengėjas sutiko pateikti papildomą informaciją. Panevėžio RAAD atstovas pastabų neturėjo. Atrankos išvados persvarstymo metu buvo nuspręsta: PAV dokumentų rengėjas atsizvelgdamas į NVSC rašte pateiktas pastabas ir persvarstymo metu išsakytą nuomonę, pateiks papildomą informaciją Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamentui ir Agentūrai; Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamentas, gavęs papildytą informaciją, per 5 darbo dienas raštu informuos Agentūrą apie savo išvadas, ar privaloma atlikti PŪV poveikio aplinkai vertinimą; Aplinkos apsaugos agentūra įvertinusi pateiktą informaciją ir NVSC išvadas priims galutinę atrankos išvadą.

8. Pastabos, pasiūlymai

8.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie priimtą galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės

supažindinimą.

8.2. Planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniui reguliavimui.

8.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veikos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

9.1. PŪV teritorija nepatenka į saugomas teritorijas. Taip pat ši teritorija nepatenka į Nevėžio upės pakrantės apsaugos juostą.

9.2. Numatoma pakeisti esamą technologinę įrangą, kuri jau neatitinka dabartinių reikalavimų ir yra susidėvėjusi, į naują, pažangiausias technologijas atitinkančią įrangą ir tai leis išlaikyti valymo proceso efektyvumo laipsnį.

9.3. Kvapą skleidžiančių šaltinių skaičius ir patenkančių kvapą skleidžiančių medžiagų kiekis eksploatuojant Panevėžio NVĮ po rekonstrukcijos nepasikeis. Maksimali kvapo koncentracija PŪV teritorijoje nepakis. Pagal atliktus išmetamo sieros vandenilio, pagrindinio kvapo šaltinio, matavimus, šio teršalo koncentracija nustatyta žemiau nustatymo ribos.

9.4. Reikšmingas poveikis kraštovaizdžiui nenumatomas. Nagrinėjamoje vietovėje nėra kraštovaizdžio, pasižyminčio estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis, rekreaciniais ištekliais. PŪV numatoma vykdyti jau esamoje parmoninėje teritorijoje.

9.5. Pagal atliktus aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatus nustatyta, kad nei vieno teršalo pažemio koncentracija tiek be foninio aplinkos oro užterštumo, tiek su įvertintu foniniu užterštumu neviršija leistinų ribinių verčių, esant pačioms nepalankiausioms meteorologinėms sąlygoms.

9.6. Panevėžio miesto NVĮ rekonstravimas bus atliekamas esamoje nuotekų valyklos teritorijoje. Inžinerinių tinklų, įrenginių ir konstrukcijų statyba ir rekonstravimas už esamos Panevėžio nuotekų valyklos teritorijos nenumatomi.

9.7. Rekonstravus parengtinio nuotekų valymo grandies dalį ir pradėjus pilnai veikti dumblo džiovyklai, sunaudojamo vandens kiekis gali padidėti iki 95 tūkst. m³ per metus. Kadangi vandenvietės pajėgumas siekia iki 102,2 tūkst. m³ per metus, jokių pokyčių vandenvietėje nenumatoma.

9.8. Panevėžio NVĮ ir nuotekų išleidimo parametrai su vykdomu projektu nebus keičiami. Įgyvendinus PŪV išvalytų nuotekų priimtuvui poveikis nedidės.

9.9. Sunkiasvoris transportas bus naudojamas dienos metu ir tik darbo valandomis.

9.10. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamentas 2017-08-18 rašte Nr. 2.5-1412(16.8.6.5.11) nurodė, kad pritaria Agentūros priimtai poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai.

10. Priimta galutinė atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimta galutinė atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai - Panevėžio miesto nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas ir eksploatacija, Panevėžio r., Panevėžio sen., Papušių k. 2, – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Jūs turite teisę apskusti šią galutinę atrankos išvadą Vilniaus apygardos administraciniam

teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo gavimo dienos Lietuvos Respublikos bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliotas Poveikio aplinkai vertinimo departamento Vilniaus skyriaus vedėjas, atliekantis Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktoriaus funkcijas

Marius Buja